

Звіт
про результати анкетування
здобувачів вищої освіти
стосовно якості організації освітнього процесу
в Рівненському державному гуманітарному університеті

З метою з'ясування особливостей стосовно якості організації освітнього процесу та його покращення Центр якості освіти провів опитування (розпорядження т.в.о. ректора від 04 січня 2024 р. № 01-01-03).

- В опитуванні, яке відбувалось з 10.01.2024 р. по 20.01.2024 р. у режимі онлайн, взяли участь **1079 ЗВО**, зокрема:
 - ✓ Інститут мистецтв – 29;
 - ✓ Педагогічний факультет – 341;
 - ✓ Психолого-природничий факультет – 314;
 - ✓ Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики – 99;
 - ✓ Факультет історії, політології та міжнародних відносин – 74;
 - ✓ Факультет математики та інформатики – 35;
 - ✓ Філологічний факультет – 128;
 - ✓ Художньо-педагогічний факультет – 59.
- Освітні рівні, за якими навчаються опитані ЗВО, розподілилися наступним чином: бакалавр – 91 % і магістр – 9 % (рис.1)

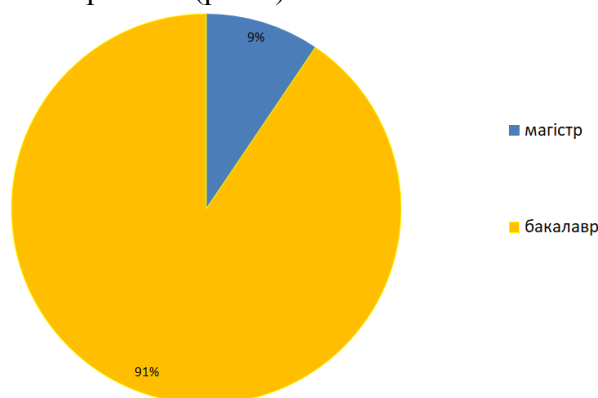

Рис.1. Розподіл освітніх рівнів опитаних ЗВО

- Стать опитаних ЗВО: жінки – 69 %, чоловіки – 31 % (рис.2).

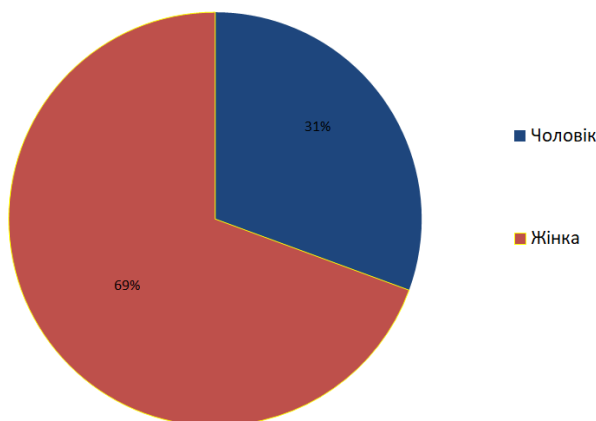

Рис.2. Розподіл статі опитаних ЗВО

4. Оцінка ЗВО рівня організації освітнього процесу в університеті (зручність розкладу, дотримання розкладу викладачами, оптимальність вибору форми навчання, своєчасність і повнота інформування про особливості організації освітнього процесу) показана на рис.3.

Опитування свідчить про високий рівень організації освітнього процесу, адже, 5 і 4 бали поставили 74 % опитаних ЗВО, 3 бали поставили 19 % і ще 7 % опитаних оцінили на 2 і 1 бал (рис.3).

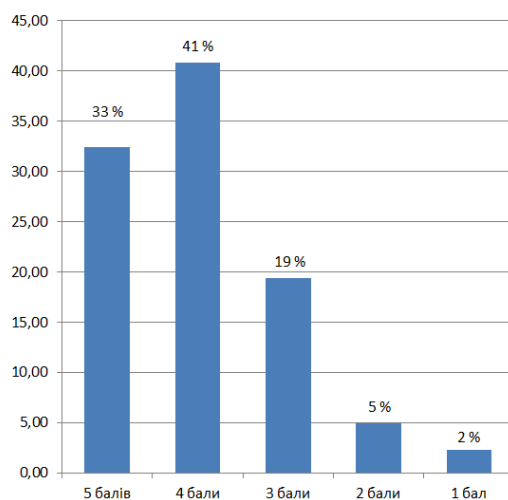

Рис. 3. Оцінка ЗВО рівня організації освітнього процесу в університеті

5. Оцінка ЗВО рівня забезпечення безпеки учасників освітнього процесу в університеті в нинішніх умовах засвідчила про те, що 67 % опитаних (оцінили на 5 і 4 бали) безпечно почувалися в університеті, 17 % опитаних поставили 3 бали і 16 % опитаних (оцінили на 2 і 1 бал) вважають низьким рівень безпеки (рис. 4).

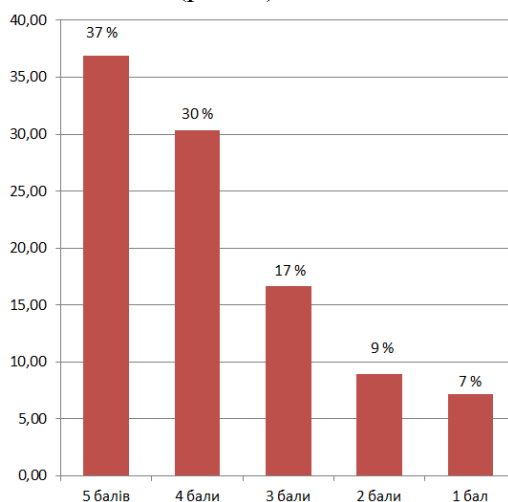

Рис.4. Оцінка ЗВО рівня забезпечення безпеки учасників освітнього процесу в університеті в нинішніх умовах

6. На питання «Чи ознайомлені ЗВО з алгоритмом дій під час освітнього процесу у надзвичайних ситуаціях?» опитані відповіли наступним чином: більшість (76 %) відповіли «Так», ще 10 % опитаних мають інформацію про те, що є розроблений алгоритм дій, але вони з ним не ознайомлені і 10 % опитаних не володіють інформацією (рис. 5).

Рис.5. Рівень поінформованості ЗВО щодо алгоритму дій у надзвичайних ситуаціях під час освітнього процесу

7. Яка, на погляд ЗВО, форма навчання є доцільною в сучасних умовах показано на рис.6: 46 % вважає, що онлайн (дистанційна), 18 % - офлайн (очна) і 36 % надає перевагу змішаній формі навчання.

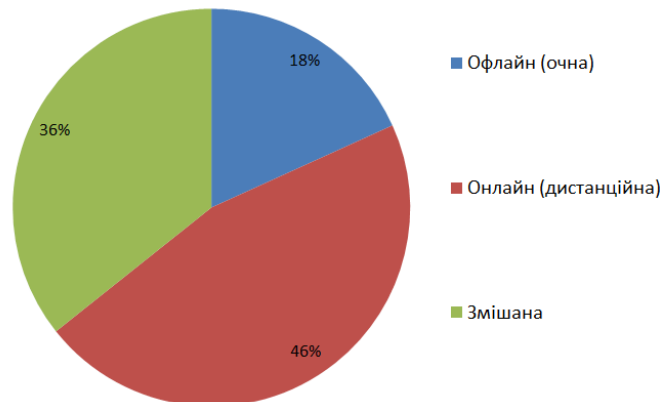

Рис. 6. Розподіл доцільності форм навчання в сучасних умовах на думку опитаних ЗВО

8. Оцінка ЗВО рівня доступу до інформаційних ресурсів університету, необхідних для підготовки до занять (виконання практичних/лабораторних, контрольних, індивідуальних робіт, самостійної роботи) розподілилася наступним чином: 5 і 4 бали поставили 36 % і 41 %, відповідно, опитаних ЗВО, 3 бали – 19 % і 4 % опитаних поставили низькі оцінки (2 і 1 бал) (рис.7).

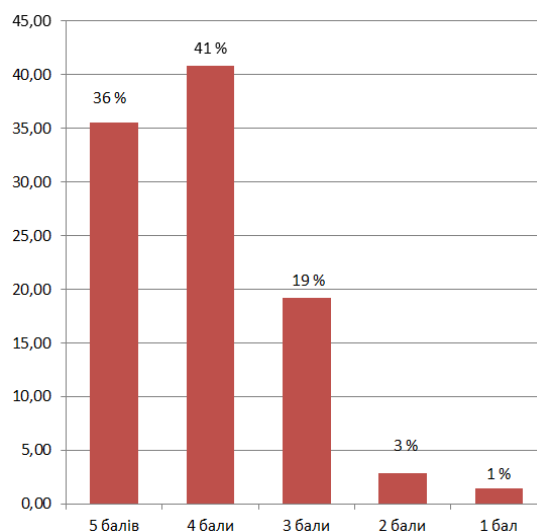

Рис. 7. Оцінка ЗВО рівня доступу до інформаційних ресурсів університету

9. Оцінка ЗВО рівня сприятливості психологічного клімату в університеті (комунікація в групі, партнерство з викладачами, виховні заходи, конфліктні ситуації та ін.) щодо успішного виконання навчального навантаження показана на рис.8.

Опитування свідчить про те, що в університеті панує сприятливий психологічний клімат (77 % опитаних ЗВО оцінили на 5 і 4 бали), 18 % оцінили на 3 бали і 5 % опитаних (оцінили на 2 і 1 бал) вважає, що психологічний клімат не сприяє успішному виконанню навчального навантаження (рис.8).

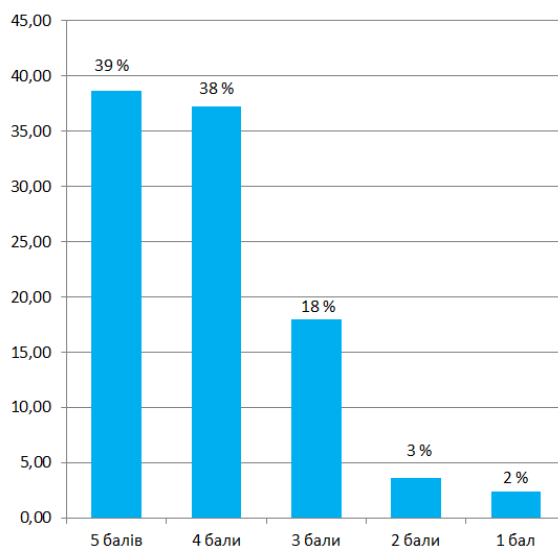

Рис. 8. Оцінка ЗВО рівня сприятливості психологічного клімату в університеті щодо успішного виконання навчального навантаження

10. На питання «Який обсяг занять ЗВО мають можливість відвідувати в нинішніх умовах» отримали такі відповіді (рис.9):

- ❖ 76-100 % занять опитані ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 408 респондентів;
 - офлайн (очно) – 248 респондентів;
 - змішаний формат – 186 респондентів;
- ❖ 51-75 % занять опитані ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 219 респондентів;
 - офлайн (очно) – 183 респондентів;
 - змішаний формат – 181 респондентів;
- ❖ 26-50 % занять опитані ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 127 респондентів;
 - офлайн (очно) – 147 респондентів;
 - змішаний формат – 144 респондентів;
- ❖ 1-25 % занять опитані ЗВО відвідують таким чином:
 - онлайн (дистанційно) – 49 респондентів;
 - офлайн (очно) – 128 респондентів;
 - змішаний формат – 94 респондентів;
- ❖ опитані ЗВО не відвідують (не мають можливості з різних причин) заняття, які організовані в таких формах:
 - онлайн (дистанційно) – 15 респондентів;
 - офлайн (очно) – 97 респондентів;
 - змішаний формат – 64 респондентів.

Отже, більшість (51-100%) занять опитані ЗВО мають можливість відвідувати онлайн (дистанційно) – 627 респондентів, офлайн – 431 респондент, а змішаний формат – 367 респондентів.

Тоді як 1-50 % занять опитані ЗВО мають можливість відвідувати: онлайн (дистанційно) – 176 респондентів, офлайн – 275 респондентів, змішаний формат – 238 респондентів.

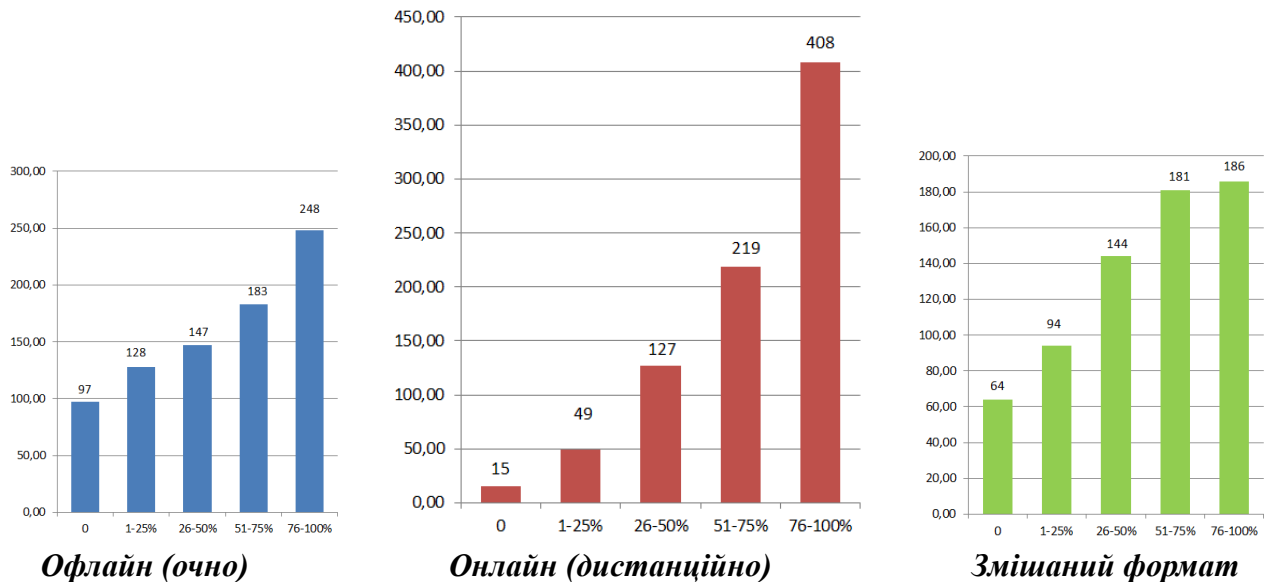

Рис. 9. Розподіл обсягу занять (%), які мають можливість відвідувати ЗВО в нинішніх умовах

11. Результати опитування ЗВО щодо участі в культурно-просвітницьких, виховних, спортивних чи інших заходах, які організуються в університеті показано на рис.10. (в даному питанні можна було вибрати декілька відповідей).

Як бачимо з діаграми результатів лише 24,6 % опитаних ствердно відповіли «так», ще 37,4 % - «інколи», а не беруть участі чи не мають інформації про такі заходи або ж не мають можливості – 55,4 % .

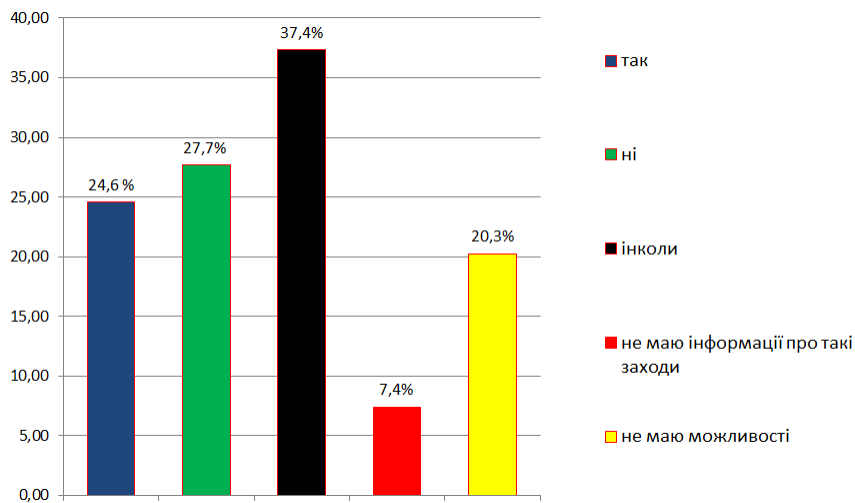
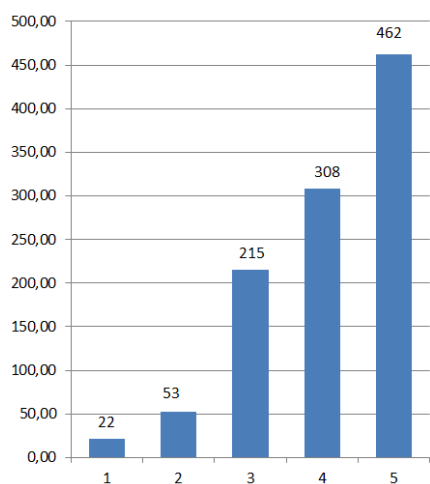

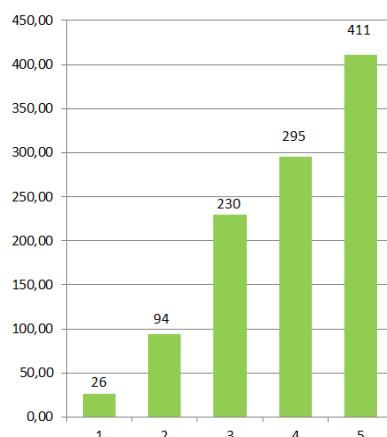
Рис.10. Участь ЗВО у різних заходах, які організуються в університеті

12. Оцінка ЗВО доступності та зрозумілості методичного забезпечення (МЗ) навчальних дисциплін (лекційний матеріал; питання до контрольних робіт (КР), заліків, екзаменів; методичні рекомендації (МР) з виконання самостійної роботи (СР); методичні рекомендації (МР) з підготовки до практичних (семінарських)/лабораторних занять (П(С)/ЛЗ; рекомендована література) показано на рис.11., зокрема:

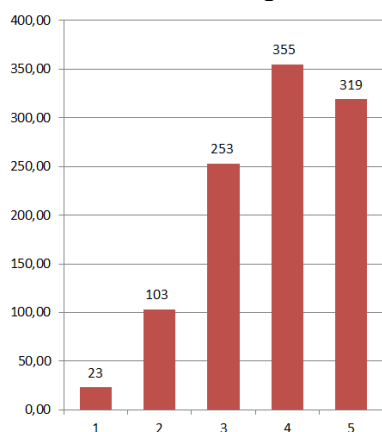
- на 5 балів всі види МЗ оцінили в середньому 378 респондентів;
- на 4 бали всі види МЗ оцінили в середньому 318 респондентів;
- на 3 бали всі види МЗ оцінили в середньому 237 респондентів;
- на 2 і 1 бал всі види МЗ оцінили в середньому 121 респондент.

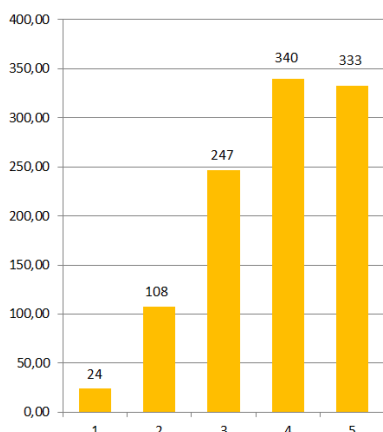
Лекційний матеріал

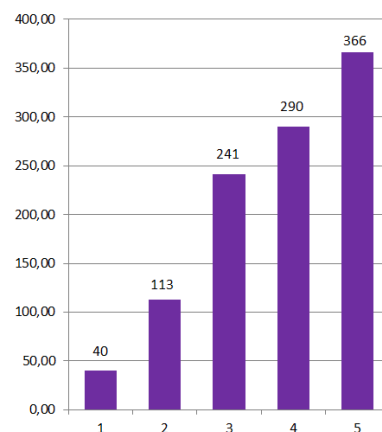
Питання до КР, заліків, екзаменів

МР з виконання СР

МР з підготовки до (П(С)/ЛЗ)

Рекомендована література

Рис.11. Оцінка ЗВО доступності та зрозумілості методичного забезпечення навчальних дисциплін

13. Оцінка ЗВО можливості вільного вибору навчальних дисциплін представлена на рис.12.

За результатами опитування більшість ЗВО мають можливість вільного вибору навчальних дисциплін, зокрема, 71,5% оцінили на 5 і 4 бали, тоді як 3 бали поставили 19,5 % респондентів і ще 9 % опитаних поставили 1 і 2 бали (рис.12). Таким чином, 28,5 % опитаних мають деякі труднощі з вибором дисциплін.

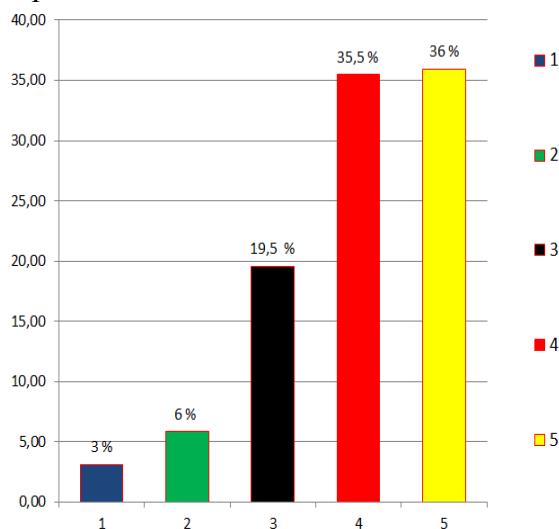

Рис. 12. Оцінка ЗВО можливості вільного вибору навчальних дисциплін

14. Ефективність форм навчання ЗВО оцінили наступним чином (рис.13):

- *очна форма навчання:*
на 5 і 4 бали оцінили 682 респонденти;
на 3 бали оцінили 192 респонденти;
на 2 і 1 бал оцінили 155 респонденти;
- *дистанційна форма навчання:*
на 5 і 4 бали оцінили 683 респонденти;
на 3 бали оцінили 190 респондентів;
на 2 і 1 бал оцінили 107 респондентів;
- *змішана форма навчання:*
на 5 і 4 бали оцінили 543 респонденти;
на 3 бали оцінили 167 респондентів;
на 2 і 1 бал оцінили 166 респондентів.

Отже, ЗВО найбільш ефективною вважають очну та дистанційну форму навчання.

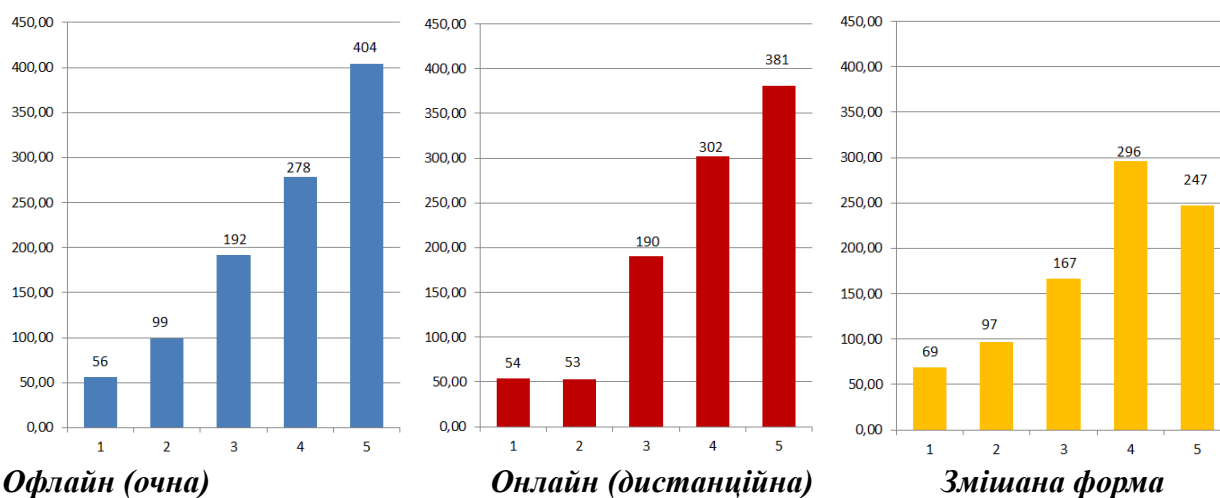

Рис. 13. Оцінка ЗВО ефективності форм навчання

15. Оцінка ЗВО інноваційності методів навчання, які сприяють набуттю навчальних компетентностей показано на рис. 14., зокрема: на 5 балів оцінили лише 24% респондентів; на 4 і 3 бали – 70 %; на 2 і 1 бал - 6%. Як бачимо впровадження інноваційних методів потребує доопрацювання.

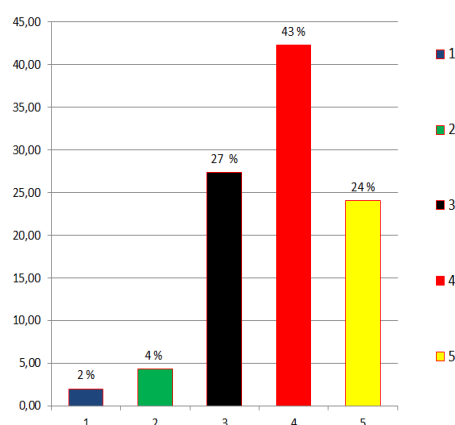

Рис. 14. Оцінка ЗВО інноваційності методів навчання, які сприяють набуттю навчальних компетентностей

16. Про те наскільки відповідають навчальні дисципліни майбутній професії та запитам сучасного суспільства ЗВО оцінили наступним чином: більшість (71%) опитаних поставили 5 і 4 бали; 20 % респондентів оцінили на 3 бали і ще 9% поставили найнижчі оцінки (2 і 1 бал) (рис.15).

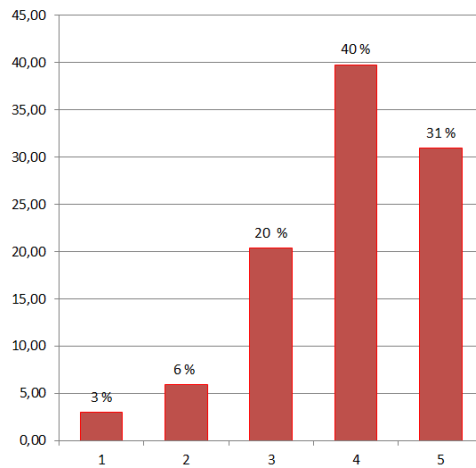

Рис. 15. Оцінка ЗВО відповідності навчальних дисциплін майбутній професії та запитам сучасного суспільства

17. Якість взаємодії з викладачами під час вивчення навчальних дисциплін (педагогічне спілкування, стиль викладання та комунікативної взаємодії зі студентами, розв'язання конфліктних ситуацій тощо) ЗВО оцінили на високому рівні (82 % опитаних поставили 5 і 4 бали), 14 % оцінили на 3 бали і лише 4% поставили 2 і 1 бал (рис.16).

Отже, під час вивчення навчальних дисциплін спостерігається доброзичлива атмосфера між учасниками освітнього процесу, яка в свою чергу сприяє якості навчання.

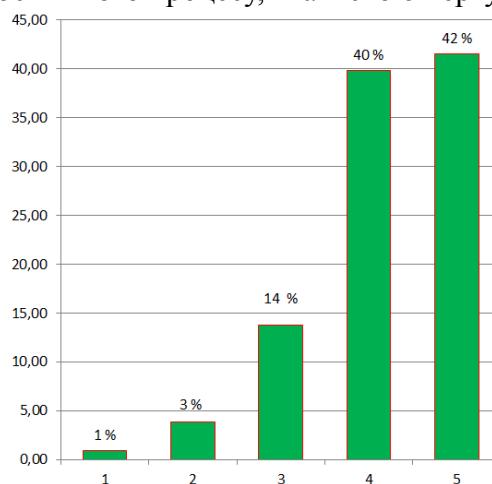

Рис. 16. Оцінка ЗВО якості взаємодії з викладачами під час вивчення навчальних дисциплін

18. На питання «Чи керуються ЗВО принципами та правилами академічної доброчесності?» отримали наступні відповіді (можна було вибирати декілька позицій):

- більшість опитаних (в середньому 52 %) стверджують, що або самостійно виконують навчальні завдання, або ж роблять необхідні посилання на джерела інформації та надають достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності;
- 20 % респондентів відповіли, що користуються інформацією з інтернет джерел без будь-яких посилань (рис.17).

Як бачимо є невеликий відсоток ЗВО, які ще не зовсім розуміють правила академічної доброчесності.

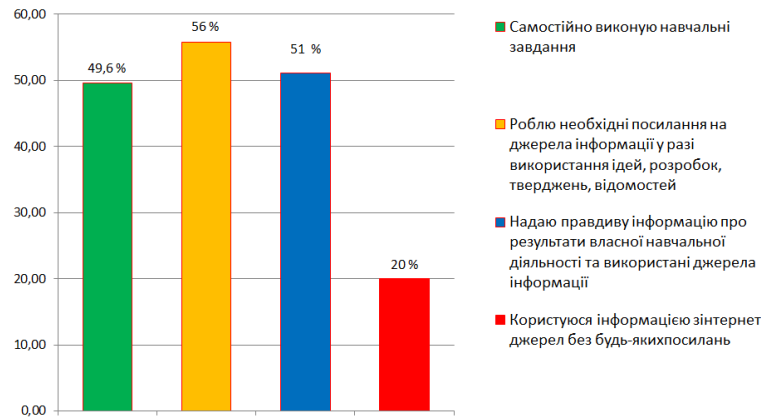

Рис.17. Чи керуються ЗВО принципами та правилами академічної доброчесності?

19. Оцінка ЗВО доступності та своєчасності інформування викладачами про проведення й оцінювання навчальних досягнень (критерії оцінювання, правила проведення контрольних заходів (КЗ), можливості оскарження результатів КЗ, об'єктивність оцінювання) продемонстрована на рис.18.

Як бачимо з узагальнених результатів (рис.18) доступність і своєчасність інформування викладачами про порядок оцінювання навчальних досягнень ЗВО оцінили таким чином:

✓ *критерії оцінювання:*

- 5 і 4 бали поставили в середньому 787 респонденти;
- 3 бали – 184 респонденти;
- 2 і 1 бал – 80 опитаних;

✓ *правила проведення КЗ:*

- 5 і 4 бали поставили в середньому 788 респондентів;
- 3 бали – 185 респонденти;
- 2 і 1 бал – 72 опитаних;

✓ *можливості оскарження результатів КЗ:*

- 5 і 4 бали поставили в середньому 698 респондентів;
- 3 бали – 234 респонденти;
- 2 і 1 бал – 104 опитаних;

✓ *об'єктивність оцінювання:*

- 5 і 4 бали поставили в середньому 768 респондентів;
- 3 бали – 196 респонденти;
- 2 і 1 бал – 86 опитаних.

Отже, більшість ЗВО розуміє правила проведення й оцінювання навчальних досягнень, хоча маємо частину студентів яким потрібно провести консультації.

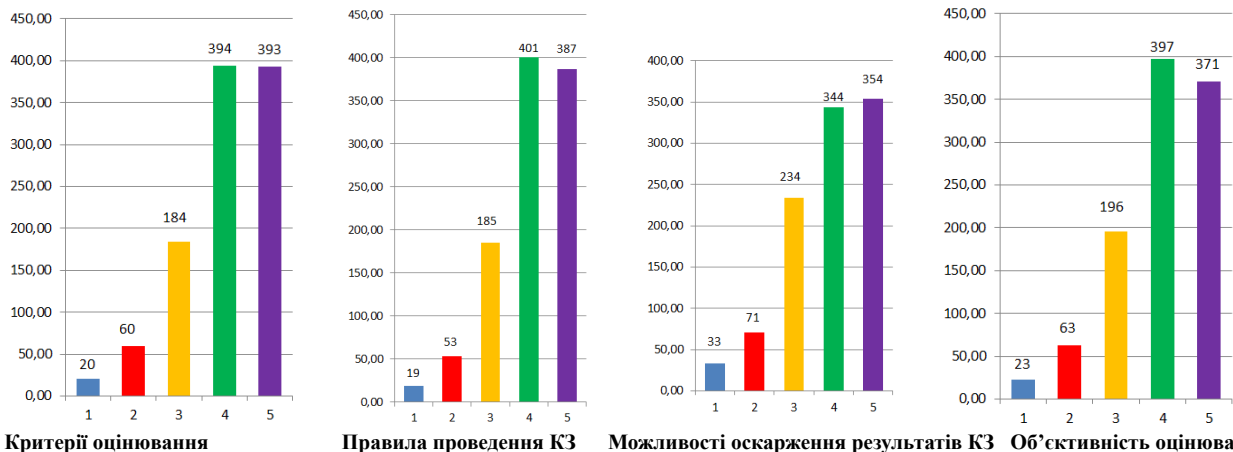

Рис. 18. Оцінка ЗВО доступності та своєчасності інформування викладачами про проведення й оцінювання навчальних досягнень (контрольних заходів (КЗ))

20. На питання «Чи задоволені ЗВО своєю успішністю (за результатами сесії)?» отримали такі узагальнені відповіді (рис.19):

- 74 % задоволені успішністю (відповіли цілком чи скоріше так);
- 22% задоволені 50/50%;
- 4 % не задоволені своєю успішністю.

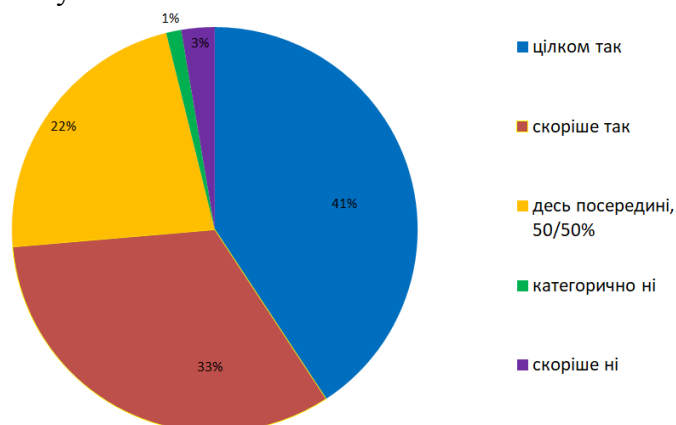

Рис. 19. Чи задоволені ЗВО своєю успішністю (за результатами сесії)?

21. Пропозиції ЗВО щодо покращення організації освітнього процесу та підвищення якості освіти в університеті:

1. Забезпечити мультимедійним обладнанням аудиторії, оновити матеріально-технічне забезпечення, замінити старі вікна на пластикові, ремонт танцювальних залів, зробити їдальню.
2. Сприяти комунікації в групах, налагодити зворотній зв'язок студентів з викладачами та викладачів зі студентами, адміністративного персоналу для постійного вдосконалення організаційних процесів.
3. Організувати більше цікавих розвиваючих заходів, тренінгів, квестів та іншої позанавчальної діяльності. Заздалегідь повідомляти про ці заходи.
4. Частіше проведення подібних опитувань, щоб враховувати думку студентів і зважати на складний час і психологічний стан студентів.
5. Перейти на дистанційне навчання та проведення сесії в дистанційному форматі.
6. Надавати більше можливостей заробити додаткові бали, наприклад, додаткові питання, різні опитування, розгорнуті проекти, робота в групах та ін., в електронному форматі
7. Надати змогу переходити на індивідуальний план навчання у випадках коли студент працює за спеціальністю незалежно від того на якому курсі навчається. Чітко надавати інформацію по завданнях, які має виконати студент, і по термінах їх здачі.
8. Позбутися традиції проведення усних іспитів по білетам, можливо замінити тестами, проектами, дискусіями тощо.
9. Практичні заняття проводити в інтерактивній чи ігровій формі, замість відтворення теоретичного матеріалу ввести творчі завдання, проекти, надавати перевагу роботі в групах, командах тощо. Сприяти урізноманітненню видів роботи на заняттях.
10. Зменшення обсягу завдань для студентів. Деякі завдання неможливо виконати, оскільки не можна знайти інформацію.
11. Важливий аспект в умовах воєнного стану є психологічний супровід студентів.
12. Не об'єднувати з НУВГП. Не об'єднувати три університети!!!
13. Поки в країні війна, то говорити про пропозиції складно, а так рівень достатній для тих хто прагне вчитись.

Отже, за результатами анкетування здобувачів вищої освіти стосовно якості організації освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті можна зробити такі висновки:

- в анкетуванні взяли участь 1079 респондентів різних факультетів, з них більшість опитаних (91%) це здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 69% опитаних респондентів жіночої статі;
- 74% опитаних засвідчили про високий рівень (оцінили на 5 і 4 бали) організації освітнього процесу як і рівень забезпечення безпеки учасників освітнього процесу (67% опитаних оцінили на 5 і 4 бали); 76% опитаних ознайомлені з алгоритмом дій під час освітнього процесу у надзвичайних ситуаціях;
- на думку ЗВО доцільною в сучасних умовах є дистанційна (46 % опитаних) та змішана (36 % опитаних) форма навчання; більшість занять (51-100%) опитані мають можливість відвідувати онлайн (627 респонденти); найбільш ефективною формою навчання ЗВО вважають очну та дистанційну (на 5 і 4 бали оцінили 682 респонденти);
- рівень доступу до інформаційних ресурсів університету, необхідних для підготовки до занять, ЗВО розподілили таким чином: 77% опитаних поставили 5 і 4 бали, 19% - 3 бали, 4 % - 2 і 1 бал; доступність та зрозумілість методичного забезпечення навчальних дисциплін більшість опитаних (696 респондентів) оцінили на 5 і 4 бали; натомість впровадження інноваційних методів, які сприяють набуттю навчальних компетентностей, потребує доопрацювання, тому що на 5 балів оцінили лише 24% респондентів, а на 4 і 3 бали – 70 %; 71% опитаних (поставили 5 і 4 бали) вважають, що навчальні дисципліни відповідають майбутній професії та запитам сучасного суспільства; ЗВО мають можливість вільного вибору навчальних дисциплін, адже, 71,5% оцінили на 5 і 4 бали;
- стосовно дотримання правил академічної доброчесності, то більшість опитаних (в середньому 52 %) стверджують, що або самостійно виконують навчальні завдання, або ж роблять необхідні посилання на джерела інформації та надають достовірну інформацію про результат власної навчальної діяльності, але 20 % респондентів відповіли, що користуються інформацією з інтернет джерел без будь-яких посилань;
- результати опитування ЗВО щодо участі в культурно-просвітницьких, виховних, спортивних чи інших заходах, які організуються в університеті свідчать про те, що 55,4 % опитаних не мають інформації про такі заходи або ж не мають можливості приймати участь;
- якість взаємодії з викладачами під час вивчення навчальних дисциплін ЗВО оцінили на високому рівні (82 % опитаних поставили 5 і 4 бали); більшість ЗВО розуміє правила проведення й оцінювання навчальних досягнень (760 респондентів поставили 5 і 4 бали); 74 % опитаних задоволені своєю успішністю; більшість опитаних ЗВО вважає, що в університеті панує сприятливий психологічний клімат (77 % опитаних ЗВО оцінили на 5 і 4 бали).

Таким чином, отримані результати проведеного анкетування дали змогу констатувати переважаюче превалювання позитивних оцінок, висловлених здобувачами вищої освіти стосовно якості організації освітнього процесу та освітнього середовища РДГУ.

Та незважаючи на ці позитивні і високі показники, бачимо необхідним виокремити окремі питання, які потребують уваги з боку науково-педагогічних працівників. Вони стосуються удосконалення роботи щодо:

- обговорення разом зі здобувачами вищої освіти проблеми подальшого удосконалення освітнього процесу та підвищення якості навчання, впровадження інноваційних методик викладання;
- сприяння підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти шляхом залучення до різних культурно-просвітницьких заходів, науково-творчої та індивідуальної роботи;
- подальшого інформування здобувачів освіти щодо правил академічної доброчесності.